

ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΑ ΛΥΚΕΙΑ

13-6-2018

ΟΜΑΔΑ Α

- A1.** α. «κλήριγκ»: «Το 1932 στο εξωτερικό εμπόριο κυριάρχησε... στοιχεία» (σελ.54)
β. Εθνικών Κομιτάτων: Στην Εθνοσυνέλευση του 1862-1864 «Μικρότερη απήχηση είχαν... αυτοκρατορίας» (σελ.77)
γ. Οργανισμός (1914): «Τον Ιούλιο 1914, ιδρύθηκε... κλήρο». (σελ.140-141)
- A2.** α. Σωστό
β. Σωστό
γ. Σωστό
δ. Λάθος
ε. Λάθος
- B1.** α. «Ως αντιβενιζελικά θεωρούνται... αντιπολίτευσης.» (σελ.92)
«Από τα αντιβενιζελικά κόμματα... διαλλακτικό.» (σελ.92)
β. «Παρά τις διαφορές... συντηρητικότερες θέσεις.» (σελ.92)
- B2.** α. «Οι ξένοι ναύαρχοι αναχώρησαν στις 10 Δεκεμβρίου 1898... ο Ελευθέριος Βενιζέλος» (σελ.206-207)
β. «Η πρώτη κυβέρνηση της Κρητικής... Κρητική Τράπεζα.» (σελ.208)

ΟΜΑΔΑ Β

- Γ1.**
α. «Η πιο χαρακτηριστική... 1835.» σελ.33. Όλα τα παραπάνω επιβεβαιώνονται και συμπληρώνονται από τις πληροφορίες του κειμένου Α σύμφωνα με το οποίο η ανάπτυξη του σιδηροδρομικού δικτύου στην Ελλάδα το 19^ο αιώνα θα εκπλήρωνε τις αναπτυξιακές προσδοκίες των Ελλήνων. Πιο συγκεκριμένα, η κατασκευή του σιδηροδρομικού δικτύου θα πολλαπλασίαζε την εργασία και τα κέρδη των γεωργών, βελτιώνοντας τη ζωή τους υλικά και ηθικά. Ταυτόχρονα, θα προωθούνταν η ανταλλαγή προϊόντων και κατά συνέπεια τόσο η ποιότητα, όσο και η ποσότητα αυτών. Παράλληλα με το εμπόριο θα αναπτύσσονταν η βιομηχανία και κάθε είδος χειρωνακτικής

εργασίας. Έτσι, το ελληνικό κράτος δε θα εισήγαγε προϊόντα που το ίδιο θα παρήγε και με τα χρήματα που θα εξοικονομούσε θα ήταν σε θέση να προμηθεύεται νέα προϊόντα.

β. «Μέχρι τη δεκαετία του 1880...κερδοσκόπους.» σελ.33-34. Το στοιχείο αυτό επιβεβαιώνεται από τον πίνακα που δίδεται για την εξέλιξη των σιδηροδρόμων το 19^ο και τις αρχές του 20^{ου} αιώνα. Το 1869, δηλαδή κατασκευάστηκαν 9 χιλιόμετρα δικτύου. Ιστορικές γνώσεις: «Το σιδηροδρομικό δίκτυο... γραμμής σελ.34.» Τα δεδομένα του πίνακα τεκμηριώνουν τα ιστορικά γεγονότα, αφού το 1883 κατασκευάστηκαν 22 χιλιόμετρα δικτύου και από το 1885 έως το 1892, δηλαδή σε διάστημα 7 χρόνων κατασκευάστηκαν 900 χιλιόμετρα. Ιστορικές γνώσεις: «τα οικονομικά προβλήματα... 1909.» σελ.34-35. Παρατηρώντας τον πίνακα, συμπεραίνουμε ότι από το 1892 έως 1897, που ο αριθμός των χιλιομέτρων που κατασκευάστηκαν ήταν μόλις 70 χιλιόμετρα δικτύου λόγω της πτώχευσης του 1893 και του ελληνοτουρκικού πολέμου 1897 («Κατά το έτος 1893... νέες βάσεις» σελ.37). Τελικά, από τον πίνακα διαφαίνεται η ανοδική πορεία στην κατασκευή του σιδηροδρόμου, όπου σε διάστημα 4 χρόνων (1903-1907), ο αριθμός των χιλιομέτρων του δικτύου έφτασε στα 1372 χιλιόμετρα.

γ. «Στο μεγαλύτερο τμήμα... ριζοσπαστικές αλλαγές.» (σελ.35) Συμπληρωματικά, σύμφωνα με το κείμενο Γ, η ωφελιμότητα του σιδηροδρόμου αμφισβητείται. Οι επενδύσεις που έγιναν ήταν περιορισμένες αλλά και περιττές σε μια χώρα που απουσίαζε η βιομηχανία σιδήρου και κάρβουνου. Επιπλέον, αναπτυξιακές προσδοκίες του δικτύου δεν εκπληρώθηκαν λόγω της διαφορετικότητας του πλάτους των γραμμών, με αποτέλεσμα να εξυπηρετεί μόνο τις παράλιες περιοχές. Πρόσθετο εμπόδιο ήταν η εμπορική ναυτιλία που προκαλούσε εμπορικό ανταγωνισμό σε σχέση με το σιδηροδρομικό δίκτυο για τη μεταφορά των προϊόντων.

Δ1.

α. Σύμφωνα με τις ιστορικές γνώσεις «η αγροτική αποκατάσταση... λιπάσματα και ζώα». «Την αξία του παραχωρούμενου... Τράπεζα».(σελ.156-157). Το παράθεμα Α συμπληρώνει και επιβεβαιώνει τις ιστορικές γνώσεις κάνοντας αναφορά στις παραμέτρους, με βάση τις οποίες διεξάγεται η διαδικασία παραχώρησης κλήρου μετά το 1923. Συγκεκριμένα, μόλις οι πρόσφυγες οδηγηθούν στην περιοχή εγκατάστασης, παραλαμβάνουν τα τεμάχια γης που τους αναλογούν, χωρίς κτηματογράφηση και ακριβή διάκριση των συνόρων. Το μέγεθος του παραχωρούμενου κλήρου καθοριζόταν από την έκταση της παραχωρούμενης γης καθώς και από τον αριθμό των μελών της οικογένειας (γινόταν προσθήκη του 1/5 της διανομής για κάθε επιπλέον μέλος), έτσι ώστε να ικανοποιούνται οι βιοποριστικές ανάγκες της και να υπάρχει η δυνατότητα εξόφλησης του χρέους της. Επιπλέον, αξίζει να τονιστεί ότι η αξία της διανομής του παραχωρούμενου κλήρου εξαρτιόταν από την τοποθεσία, την ποιότητα του εδάφους, τις παρεχόμενες υποδομές και την απόσταση από τις πόλεις.

β. Σύμφωνα με τις ιστορικές γνώσεις «για ένα διάστημα...πατρίδα τους» (σελ.167-168). Συμπληρωματικά το κείμενο Β κάνει αναφορά στις καλλιέργειες με τις οποίες ασχολούνταν οι πρόσφυγες μετά το 1923. Συγκεκριμένα η πλειονότητα των προσφύγων (76%) καλλιεργούσε διάφορα δημητριακά με βασικό προϊόν το σιτάρι, λόγω της γρήγορης απόδοσης αυτής της καλλιέργειας δεδομένης της «άθλιας κατάστασης» των προσφύγων, οι οποίοι χρειάζονταν άμεσα έσοδα από την παραγωγή.

Επισημαίνεται ότι το ελάχιστο χρονικό διάστημα των 6 περίπου μηνών τους επέτρεπε να βιοποριστούν από το συγκεκριμένο είδος, αφού καρποφορούσε σε όλα τα εδάφη. Παράλληλα ο καπνός αποτελούσε το δεύτερο σε επιλογή αγροτικό προϊόν της χώρας, καθώς δεν καθυστερούσε η ανάπτυξή του, παρ' όλο που υπήρχαν κάποιες ιδιαιτερότητες, δηλαδή απαιτούσε ειδικές γεωγραφικές και κλιματολογικές συνθήκες. Όπου φυτεύτηκε, τα πλεονεκτήματα από την καλλιέργειά του ήταν αρκετά δηλαδή η γρήγορη ανάπτυξή του, η άμεση πώληση με ταυτόχρονη οικονομική ενίσχυση του καλλιεργητή, ο οποίος δε χρειαζόταν πολλά στρέμματα για να έχει υψηλό κέρδος από αυτό το προϊόν. Έτσι σε αρκετά εδάφη της χώρας καλλιεργήθηκε καπνός και το 14% των αγροτών προσφύγων επιδόθηκε σ' αυτήν την παραγωγή. Εκτός από τα δύο βασικά προϊόντα ο υπόλοιπος αγροτικός προσφυγικός πληθυσμός καλλιεργήσε σταφύλια (3%), οπωροφόρα (2%) και το 5% ασχολήθηκε με τη μεταφορά των αγροτικών προϊόντων και με άλλα παρεμφερή με τη γεωργία επαγγέλματα όπως ο μυλωνάς και ο σιδηρουργός.

«Η έλλειψη γεωργικών εκτάσεων... εκτάσεις» (σελ.168). Το κείμενο Γ συμπληρώνει τις ιστορικές γνώσεις παρουσιάζοντας μια άλλη παράμετρο, την υλοποίηση έργων υποδομής από το κράτος για να βελτιωθούν οι συνθήκες ζωής των προσφύγων στους οικισμούς και για να υπάρχει η δυνατότητα ανάπτυξης γεωργικής παραγωγής. Ειδικότερα γίνεται αναφορά στην επιτάχυνση της απαλλοτρίωσης των τσιφλικιών και στην αναδιανομή της γης, που άλλαξαν την εικόνα της υπαίθρου. Έτσι το 1936 σε όλη την ελληνική επικράτεια είχαν σχεδόν διπλασιαστεί οι καλλιεργούμενες εκτάσεις και ειδικά στη Βόρεια Ελλάδα, η υπαίθρος ζωντάνεψε και δε θύμιζε σε τίποτα την ερημωμένη εικόνα του 1923.

ΟΡΟΣΗΜΟ